

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

48100

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından Anayasanın 98.maddesi ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99.maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

Türkiye ekonomisinin kronikleşen en büyük sorunu olan cari açığın ana kaynağını enerji ithalatı oluşturmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve EPDK verilerine göre Türkiye, yıllık enerji gereksiniminde %68 ila %70 oranında dışa bağımlı durumdadır. Son 20 yılı aşkın sürede enerji ithalatına ödenen tutar 1 trilyon doları aşmış, cari açık ve ulusal para üzerindeki baskı her geçen gün artmıştır.

Buna karşın ülkemiz, yaklaşık 20 milyar tonluk linyit/kömür rezervine sahiptir. Ancak, öz kaynaklarımızı ekonomiye kazandırmak yerine kamusal varlıkların özelleştirilerek çürütülmesine izin verilen bir tabloyla karşı karşıyayız. Bunun en vahim ve çarpıcı örneği **Soma B Termik Santrali**'dir.

İşletmeci şirketin Türkiye Kömür İşletmeleri'ne (TKİ) ve diğer kurumlara olan borçları nedeniyle Soma B Termik Santrali ve santrale ait varlıklar satışa çıkarılmıştır. Özelleştirme yapılırken "verimlilik artışı ve yeni yatırımlarla ömrünün uzatılacağı" vaat edilen santralin, icra dairesi bilirkişi raporuna göre gerekli yatırımlar yapılmadığı için çalışamaz hale geldiği ve hurda değerinin dahi sökülme ve nakliye giderlerini karşılayamayacak duruma düşürüldüğü tespit edilmiştir.

Özelleştirme sonucunda santral hurdaya dönmüş, taşınmazlar icra dosyasına düşmüş, borçlar ise kamuya yıkılmıştır. Kömür tedarik ve elektrik satış sözleşmelerinin iptal edileceğinin anlaşılmasıyla birlikte; TKİ verilerine göre **Soma Havzası'nda bulunan yaklaşık 861 milyon ton kömür kaynağının** ve bölgeye planlanmış altyapı tesislerinin geleceği belirsizliğe sürüklenmiş; yeraltı maden işçileri, mühendisler ve kamu çalışanları kitlesel işsizlik ve güvencesizlik tehdidiyle baş başa bırakılmıştır.

Benzer bir atıllık **Tekirdağ / Malkara** kömür sahasında da yaşanmaktadır. Yıllardır MTA tarafından yürütülen arama ve sondaj çalışmalarına rağmen bulunan rezervler ülke ekonomisine kazandırılmamıştır. Ayrıca, ülkemizdeki kömür kaynaklarının %80'inin 2.500 kcal/kg altında

Tel: 0 312 420 6248

0 312 420 6249

Adres: Halkla İlişkiler Binası

3. Kat No: F306

TBMM
Bakanlıklar/ANKARA

48100

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

kalori değerine sahip olması bahane edilmekte; Çin gibi ülkelerde uygulanan yüksek teknoloji (CFB / Akışkan Yataklı vb.) ve çevreye minimum zararlı yakma sistemleri yaygınlaştırılmamaktadır.

Öte yandan, dünyada güvenlik ve atık riskini en aza indiren, ülkemizin ise dünyada önde gelen rezervlerine sahip olduğu **Toryum** madeni ve buna dayalı **Ergimiş Tuz Reaktörleri (MSR)** konusunda somut bir sanayi ve teknoloji hamlesi yerine, Bakanlık ve bağlı şirketler düzeyinde bütçelerin gösterişli reklam filmlerine ayrılması enerjideki gerçekçi yaklaşımı sorgulatmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Soma B Termik Santrali'nin İcradan Satışı ve Kamu Zararı:

- I. İşletmeci şirketin TKİ'ye ve diğer kamu kurumlarına olan toplam borç miktarı ne kadardır?
- II. Şirket borçlarını ödemediği halde TKİ tarafından kömür sevkiyatı hangi gerekçeyle sürdürülmüştür? Borçlara karşılık hangi teminatlar alınmıştır ve bu teminatların batık borçları karşılama oranı nedir?
- III. Bilirkişi raporunda belirtildiği üzere, gerekli yatırımların yapılmayarak santralin çürümeye ve "hurda değerinin dahi sökülüm giderini karşılayamayacak" hale getirilmesine göz yuman denetim ve idari sorumlular hakkında herhangi bir idari veya adli soruşturma başlatılmış mıdır?

2. Soma Havzası ve 861 Milyon Ton Kömür Rezervinin Geleceği:

- I. İcra satış ilanı ile birlikte kömür tedarik ve elektrik satış sözleşmelerinin sonlandırılacağı anlaşılmaktadır. TKİ verilerine göre Soma Havzası'nda bulunan **861 milyon tonluk** devasa kömür kaynağının, santralin devreden çıkarılması durumunda nasıl değerlendirileceğine dair Bakanlığınızın somut bir planı var mıdır?
- II. Santralin kapanmasıyla üretimi daralacak olan madenlerde çalışan deneyimli yeraltı maden işçilerinin, mühendislerin ve kamu/özel sektör çalışanlarının işsiz kalmasını önlemek adına ne tür önlemler alınmıştır?

3. Özelleştirme Politikalarının İflası ve Denetimsizlik:

- I. Özelleştirme aşamasında "verimlilik ve ömür uzatma" sözü verilen santrallerin 10 yılın sonunda kamu zararı ve icra dosyalarıyla baş başa kalması, özelleştirme politikalarının çöktüğünün kanıtı değil midir? Şirketin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği EPDK ve Bakanlığınızca hangi periyotlarla denetlenmiştir?

4. TÜİK Verileri ve Enerjide Dışa Bağımlılık:

- I. TÜİK verilerine göre enerji ithalat faturasının cari açık üzerindeki en büyük yük olduğu ve 20 yılı aşkın süredir dışa bağımlılık oranının %68-70 bandında çakılı kaldığı gerçeği karşısında, yerli kaynakların atıl bırakılmasının ve ithal kömür/doğal gaz bağımlılığı politikalarının sürdürülmesinin gerekçesi nedir?

Tel: 0 312 420 6248

0 312 420 6249

Adres: Halkla İlişkiler Binası

3. Kat No: F306

TBMM
Bakanlıklar/ANKARA

48100

Mehmet KARAMAN
Samsun Milletvekili

5. Tekirdağ / Malkara Kömür Sahası:

- I. Tekirdağ / Malkara bölgesinde MTA tarafından on yıllardır sürdürülen kömür arama ve sondaj çalışmalarının güncel rezerv sonucu nedir? Birçok MTA personelinin bu sahada çalışıp emekli olmasına rağmen bulunan kömür kaynaklarının bugüne kadar ülke ekonomisine ve elektrik üretimine katma değer sağlayamamasının sebebi nedir?

6. Düşük Kalorili Kömür Teknolojileri:

- I. Türkiye'deki kömür rezervlerinin yaklaşık %80'inin 2.500 kalori altında (düşük kalorili) olduğu bilinmektedir. Çin gibi ülkelerde düşük kaliteli kömürler Dolaşım Akışkan Yataklı (CFB) ve yüksek teknoloji filtreleme sistemleriyle ekonomiye kazandırılırken, Türkiye'de bu tür yatırımlar neden yeterli düzeyde teşvik edilmemektedir?

7. PR ve Reklam Bütçeleri:

- I. Bakanlığınıza bağlı kurum ve şirketlerin "yerli ve millî enerji" temalı sosyal medya, tanıtım ve reklam filmleri için harcadığı yıllık bütçe ne kadardır? Bu iletişim harcamalarının enerjide verilen somut cari açığı düşürmeye ne tür bir katkısı olmuştur?

8. Toryum ve Ergimiş Tuz Reaktörleri (MSR) Teknolojileri:

- I. Türkiye'nin yüksek rezervine sahip olduğu **Toryum** madeninin enerji üretiminde kullanılmasına imkân tanıyan **Ergimiş Tuz Reaktörleri (MSR)** ve 4. Nesil Nükleer Teknolojiler konusunda Bakanlığınız veya TENMAK nezdinde yürütülen Ar-Ge projeleri ne aşamadadır?
- II. Bu alanda uluslararası teknoloji transferi, sanayi iş birlikleri veya üniversite-sanayi ortaklıkları kurulmuş mudur? Kurulduysa bunların takvimi nedir?

Tel: 0 312 420 6248

0 312 420 6249

Adres: Halkla İlişkiler Binası

3. Kat No: F306

TBMM
Bakanlıklar/ANKARA